

Eerste lezing: Jesaja 2, 1 - 5
Evangelie: Matteüs 24, 32 - 44
Datum: 30 november 2025
Overweging door: Leonie van Straaten

In verwachting zijn vraagt ruimte voor stilte

Advent is tijd van verwachten. Maar er gebeurt de laatste tijd nogal veel onverwachts en dat mijn ruimte vult. Hoe kan ik ruimte maken. In het gebed dat de voorbereidingsgroep ons voor deze vier zondagen aanreikte, bidden we over alles wat ons bezet: de angst voor de wereld, de muizenissen in ons eigen hoofd, de zwaarte van ons hart. Het is een uitdaging om staande te blijven in het eigen leven en in de wereld, want er is veel wat ons bezet. Juist nu, in de Advent, krijgen we oefentijd om het onverwachte te verwachten. Om op te letten of de vijgenboom gaat bloeien. Want God wil geboren worden, maar God is altijd anders dan wij verwachten, dan wij kunnen bedenken. Advent als oefentijd.

Jesaja helpt mij bij deze oefening. 'Kom mee en leef in het licht', zo profeteert hij. 'In het licht van de Enige'. Het is een uitnodiging om ons te laten meenemen, het staat in het meervoud en dat is van belang in onze tijd, waarin veel mensen zo op zichzelf zijn teruggeworpen in eenzaamheid, kwetsbaarheid of door een sterk ego alleen maar op zichzelf betrokken. Jesaja nodigt uit om ons te openen voor wie of wat op ons toekomt. De tekst zelf helpt ons om in die beweging mee te gaan: vijfmaal staat er 'halaga', Hebreeuws voor 'gaan'. Het getal vijf refereert aan Tora, de vijf richtinggevende boeken uit het eerste testament. Boeken vol met onderricht. En onderricht is noodzakelijk om mee te gaan, je mee te laten nemen. Dat vraagt wel om ruimte, innerlijke ruimte waarin de Enige centraal staat.

Het onderricht zet ons in het perspectief van waar het uiteindelijk om gaat: het omsmeden van wapens, vrede. Jesaja's profetie staat op het gebouw van de Verenigde Naties in New York. Lang geleden liep ik daarlangs en realiseerde me dat een organisatie als de Verenigde Naties alleen maar kan blijven functioneren met dit uiteindelijk perspectief voor ogen. Wereldwijde vrede.

Jesaja heeft zelf ruimte gemaakt, want een visioen ontvangen kan alleen maar als je ruimte maakt in je hart en je geest én daarbij de focus houdt op het wezenlijke, op God. Dat heeft Jesaja gedaan en daardoor kan het woord van de Enige in en door hem gebeuren. Vrede verwachten is gekoppeld aan zelf ontwapenend leven. Want zo word je beschikbaar voor het woord dat moet gebeuren, dat geboren wil worden in jou, in mij en tussen ons in.

Jezus onderricht aan de leerlingen ligt in dezelfde lijn. Hij spreekt de leerlingen toe over toekomst, als ze in Jeruzalem zijn aangekomen. Zijn onderricht gaat over het onverwachte: je weet nooit wanneer de toekomst van God doorbreekt, je krijgt geen zekerheid,

maar blijf wakker en innerlijk gericht op die toekomst. Meegenomen worden in Gods toekomst is een droom. En in het klein is ons traject, de bouw van deze Herberg ook zo'n droom. We weten niet hoe de toekomst eruit gaat zien, maar we zijn wakker en hope deel uit te maken van die toekomst. Dat vraagt om ontvankelijk in het leven te staan. Ruimte te maken voor het verrassende, voor wat schuurt, voor wat onzeker en onverwacht is. Bouwen aan onze eigen toekomst, zoals aan deze Herberg, is een oefenproject om te bouwen aan Gods toekomst.

Jezus daagt de leerlingen uit om te vertrouwen dat tegenspoed niet het laatste woord heeft. Dat de vijgenboom weer zal bloeien. Die tegenspoed gaat in het evangelie van Matteüs over de ellende die het volk dan al heeft meegemaakt: de verwoesting van de tempel, de vervolging van de christenen. In ons eigen persoonlijke leven en in onze samenleving is ook altijd tegenspoed. Daarin staande blijven en uitzien naar de bloei van de vijgenboom is cruciaal, leert Jezus zijn leerlingen en ons. Er is een toekomst, ook al is die anders dan wij verwachten.

Daarom moeten we ons niet verliezen in eten en drinken. In kluiven en fuiven, zoals de Naardense Bijbel vertaalt. Want dat gebeurde in de dagen van Noach en niemand lette op wat er te gebeuren stond – behalve Noach. Dat risico lopen we altijd: dat we ons verliezen in het hier en nu van de materiële dingen en daardoor niet meer opletten welke richting het leven op gaat. De mensen in de tijd van Noach wisten het niet. Jezus zegt: weet het wel, let op, leef wakker om die bloeiende boom te zien. Leef wakker om antwoord te kunnen geven op vragen over je leven, als het er op aankomt. Hoe heb je geleefd, hoe is jouw focus? Heb je alles met liefde gedaan? Dat zijn grote vragen, die confronteren en ons de pijn van het leven laten voelen, maar ook de vreugde die het leven in zich draagt. Om op deze vragen antwoord te vinden, is stilte nodig: wakkere, waakzame stilte.

'Ruimte voor stilte' is het thema van deze eerste week van de Advent. In de stilte kunnen we voelen wat er werkelijk toe doet. Stilte helpt ons om te gaan met wat ons onverwacht en ongevraagd bezet. Het is een stilte die ruimte biedt midden in het lawaai van de wereld, het lawaai in mijn hoofd en hart – de binnenwereld. Luiteren naar wat de stilte zegt. In verwachting zijn vraagt om ruimte voor stilte. Een lege ruimte om het visioen te ontvangen, een droom te dromen over een toekomst van liefde, van licht. Dat is kostbaar, een uitdaging én een uitnodiging. We kunnen in de komende stille minuten overwegen, hoe ieder van ons die stilte vorm kan geven in deze eerste week van de Advent.